אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תרכו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ח' טבת תרע"ד - יפו
נמען: הצהרה על קדושת הזוהר

דברי הזוהר וספרי המקובלים הם 'קודש קדשים', מקובלים מדור דור עד מתן תורה ועד אברהם אבינו. הם סתומים, ויש להבינם 'לפום דרגיה'. מי שמבזה אותם דינו כמבזה ת"ח: תחילה יש להזהירו בדברים טובים, ואם אינו חוזר בו, על חכמי ישראל לצאת נגדו בקנאה. בהערה: הרב קוק קורא לשגגים לחזור בהם, ולקנאים לקבלם בשלום.

עיקרי הדברים

- קדושת הזוהר.
- מבזה הזוהר - כמבזה ת"ח.
- אזהרה ואחר כך קנאות.
- שלום עם החוזרים.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ח' טבת תרע"ד[4]

הנני בזה לגלות את דעתי העני" ע"ד[5] השאלה אודות קדושת ספר הזוהר וספרי המקובלים מבאריו ושותי מימיו, שכבר הלכה רווחת בישראל מגאוני הדורות, ראשונים כמלאכים וגדולי וקדושי האחרונים עד דור אחרון, שדברי הזוהר הקדוש הם קודש קדשים, ומקורם מקור מים חיים, [על פי ירמיהו ב, יג] של רזי אמונת ישראל הקדושה והטהורה. אלא שע"פ[6] רוב הדברים הם סתומים וחתומים, מפני שאי-אפשר לדבר בדברים נשגבים כאלה, כי-אם ע"פ[7] משל וחידה, יבינו מהם הראויים לזה כל אחד ואחד לפום דרגיה, [לפי דרגתו (ארמית)] וגדולי המקובלים ז"ל[8] ביארו כמה ענינים מרזי קודש הללו, והסבירום קצת, וגם דבריהם הקדושים צריכים תמיד ביאור, מגדולי הדורות וקדושיהם ברוח ד' אשר עליהם.

אבל חלילה חולין היא לנו, [חלילה לנו (על פי בראשית יח, כה)] ומוקצה מן הדעת ומן האמונה הטהורה מורשת אבותינו הקדושים מדור דור, לחשוב מחשבת פיגול [מחשבה פסולה, כמו קרבן שנפסל במחשבה] על קדשי-שמים הללו. וכבר נתבררו הדברים למדי זה כמה, וכל הטענות ששתו על הדברים הקדושים שבספרי-קודש הללו הושמו לאל, [בוטלו] והסכימו על קדושתם וצדקם, ואמתת האמונה שבהם מנאמן לנאמן עד יסוד הלכה למשה מסיני, ואור איתן

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ד - השנה תרע"ד (1913/1914)
5 ע"ד - על דבר
6 שע"פ - שעל פי
7 ע"פ - על פי
8 ז"ל - זכרונו לברכה

האזרחי אברהם אבינו [חז"ל דרשו את "איתן האזרחי" (תהלים פט, א) על אברהם אבינו (בבא בתרא טו)] ע"ה[9], ולמעלה בקודש מקדמי עולם מיום היות אדם על הארץ ודבר ד' אליו הופיע. וגאוני עולם וקדושי עליון מוסכמים לכל ישראל, לגדולי הדורות בתורה ובחסידות בקדושה ובטהרה, מסרו נפשם על הלימודים הקדושים של ספרי הקודש הנ"ל[10], וכן לא ימוש מפינו ומפי זרענו עד דור אחרון, שיופיע אור ד' ע"י[11] משיח צדקנו וכל קדושים עמו, כתקות כל אסירי התקוה, [על פי זכריה ט, יב] הקשורים באמונת אומן בכל לב ונפש. על-כן האיש אשר יזיד לבזות את ספרי הקודש הנ"ל ואת גדולי עולם שעסקו ועוסקים בהם, וידבר עליהם דופי חלילה, דינו פסוק כדין מבזה ת"ח[12], [דינו כדין מי שמבזה תלמיד חכם] ואנו חייבים להזהירו בדברים טובים, שיסור מדרכו הרעה, וישמור פיו ולשונו מדבר עתק [מדברי עזות (על פי שמואל א ב, ג)] על גדולי ישראל וקדושת תורתם, שהיא חיי עולם ונשמת תוה"ק[13].

ואם אחרי ההזהרה עוד ח"ו[14] יוסיף סרה ויחזיק באולתו, [ויתעקש בטיפשותו] להוציא דבת שקר ולדבר תועה על קודש ישראל לד', הספרים הקדושים הנ"ל, והעוסקים בהם מדור דור, חייבים כל חכמי ישראל לצאת נגדו בקנאתה של תורת אמת מורשה קהילת יעקב, לכבוד קדושי עליון שבכל הזמנים והתקופות מקדם שדמתה, [מימי קדם] עד דור עני זה דור אחרון, אסירי הגולה המצפים לתשועת ד', על עם ד' ועל כל מעשיו אשר עשה ברב חסדו ורחמיו, כדת מבזה תוה"ק וחכמיה ומלעיב במלאכי אלקים, [על פי דברי הימים ב לו, טז] ולהחמיר עליו לפי ראות עיני חכמי המקום [לפי שיקול דעתם של חכמי המקום] שלומי אמונים [נאמני ישראל (שמואל ב כ, יט)] שופטי צדק, עד אשר ישוב ורפא לו, [ישעיהו ו, י] ויקבל עליו את הדין, וביחוד להחזיק במוסר על להבא שלא ישוב עוד לכסלה אז תהפך שמאל הדוחה ותהיה לימין מקרבת [על פי סוטה מז: "לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת"] שלו'[15] שלו' לרחוק ולקרוב אמר ד' ורפאתיו. [ישעיהו נז, יט]

והנני בזה חותם בעתרת שלו' וברכה, ובצפיית אורה וישועה לעם ד' הגוי כולו, ולכל ישרי לב חוכי ישועה [מחכי ישועה] דורשי צדק ואמת, יראי ד' וחושבי שמו, מעתה ועד עולם, יום ח' טבת תרע"ד.

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

עבד לעם קדוש על אדמת הקודש פעה"ק[16] יפו והמושבות תובב"א[17]

נ. ב. אקוה שהאנשים שנכשלו בשגגה בדבת שקר הנ"ל, אחרי ראותם דברינו אלה הקוראים אליהם בידידות ואהבת אחים, לשוב ולתן כבוד לשם ד' אי ישראל, ולעבדיו הנאמנים, הבאים בסודו סוד ד' ליראיו, [תהלים כה, יד] מחברי הזוהר הקדוש והמקובלים הנאמנים, ימהרו מיד ויתנו ידם לשלום, ויכירו כי יצאה שגגה מתחת ידם. ואחיהם העומדים על משמרת הקודש לקנאת ד' וקדושת אור תורתו תורת אמת המקובלת, יתנו גם הם להם את בריתם שלום, ושלום וברכה על ישראל. ומה טוב יעשו אם יואילו לבשרני, שנגמר הדבר בדרך שלום ובתשובה מאהבה, שזדונות נעשים כזכיות, [יומא פו] בחסד עליון ב"ה המרבה לסלח, המלמד ענוים דרכו. [על פי תהלים כה, ט] הנ"ל

---

9 ע"ה - עליו השלום
10 הנ"ל - הנזכר לעיל
11 ע"י - על ידי
12 ת"ח - תלמידי חכמים
13 תוה"ק - תורתנו הקדושה
14 ח"ו - חס ושלום
15 שלו' - שלום
16 פעה"ק - פה עיר הקודש
17 תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳